

Arrest

nr. 312 118 van 29 augustus 2024
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat A. DOOTALIEVA
Loksumstraat 25
1000 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IV^{de} KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Moldavische nationaliteit te zijn, op 24 april 2024 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 25 maart 2024.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 11 juli 2024 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 19 augustus 2024.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken D. DE BRUYN.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. DOOTALIEVA, die verschijnt voor verzoekster.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoekster, die verklaart van Moldavische nationaliteit te zijn, komt volgens haar verklaringen op 11 juli 2022 België binnen met een paspoort en verzoekt op dezelfde dag om internationale bescherming. Op 21 februari 2023 neemt de gemachtigde van de bevoegde staatssecretaris een beslissing tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 26^{quater}).

1.2. Verzoekster komt op 14 november 2023 opnieuw België binnen zonder enig identiteitsdocument en dient op 16 november 2023 een tweede verzoek om internationale bescherming in. Nadat de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen op 12 december 2023 een beslissing houdende een ontvankelijk verzoek (volgend verzoek) neemt, beslist de adjunct-commissaris op 25 maart 2024 tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Dit is de thans bestreden beslissing, die op 26 maart 2024 aan verzoekster aangetekend wordt verzonden. Deze beslissing luidt als volgt:

“A. Feitenrelaas

U verklaarde de Moldavische nationaliteit te bezitten en te zijn geboren op (...) 1989 in Soroca. U woonde tijdens uw leven in verschillende landen. Zo woonde u twee jaar in Kirgizië, waarna u in juli 2021 enkele maanden terug in Moldavië woonde. U vertrok uit Moldavië eind augustus 2021, waarna u in Duitsland bleef tot januari 2022. Daarna ging u naar Frankrijk om vervolgens in juli 2022 te vertrekken naar België. U arriveerde in België op 11 juli 2022 en diende uw eerste verzoek om internationale bescherming in op 11 juli 2022. U ging rond december 2022 echter terug naar Moldavië voor de begrafenis van uw tante. Op 21 februari 2023 verklaarde de Dienst Vreemdelingenzaken uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk. U verbleef twee maanden in Moldavië, waarna u samen met uw dochter naar Kazachstan ging om uw zoon te gaan halen. Uw zoon verbleef immers al enkele jaren bij zijn grootouders in Kazachstan. Wanneer deze echter vertrokken, bleef uw zoon achter bij uw ex-man, die niet goed voor hem zorgde. U verbleef acht maanden in Kazachstan, waarna u samen met uw zoon en dochter nog een paar weken naar Rusland en Georgië ging. Vanuit Georgië kwamen jullie op 14 november 2023 aan in België en u diende op 16 november 2023 uw tweede verzoek om internationale bescherming in België in. Uw meerderjarige zoon B. C. (...) diende dezelfde dag zijn eerste verzoek om internationale bescherming in. U verklaart dat u geen werk kon vinden in Moldavië en het leven daar duur was. Daarnaast vreest u dat uw ex-man uw dochter B. C. (...) zou afpakken. Sinds uw ex-man had gehoord dat u met uw dochter in Kazachstan was geweest, bedreigde hij u via zijn familie.

Ter staving van uw relaas legt u de volgende documenten neer: uw paspoort en het paspoort van uw dochter C. (...).

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Na grondig onderzoek van alle feiten die u hebt aangehaald en van alle elementen in het dossier, blijkt dat u geen vrees voor vervolging in de zin van de Vluchtelingenconventie aannemelijk hebt gemaakt. U hebt evenmin aannemelijk gemaakt dat u een reëel risico op ernstige schade in de zin van art. 48/4, §2 van de Vreemdelingenwet loopt.

In zoverre u aanhaalt dat alles in het algemeen heel duur is in Moldavië (CGVS, p.6), dient te worden opgemerkt dat dit een economische reden is, die vreemd is zowel aan de vluchtelingenstatus als de subsidiaire beschermingsstatus.

U haalt daarnaast ook aan dat het er geen werk is in Moldavië en dat het moeilijk is voor Roma om werk te vinden. Wanneer er echter wordt doorgevraagd op uw zoektocht naar werk in Moldavië, verklaart u dat u enkel tijdens uw laatste verblijf van twee maanden in Moldavië werk heeft proberen zoeken. Bij eerdere verblijven in Moldavië kon u niet werken omdat u voor uw dochter moest zorgen. U vroeg soms rond in het dorp of er werk was, waardoor u heel soms als poetsvrouw kon werken (CGVS, p.7). Bijgevolg toont u met uw verklaringen niet aan dat u op een doorgedreven en langdurige manier op zoek was naar werk in Moldavië en hier de toegang toe ontzegd was. Bovendien slaagt u er ook niet in aan te tonen dat u niet aan werk kon geraken omwille van het feit dat u Roma bent. U verklaart immers zelf dat men vraagt naar gevolgde studies en opleiding en u dit niet heeft (CGVS, p.6-7). Het feit dat u niet aan werk geraakt, wijt u bijgevolg zelf aan uw gebrek aan scholing.

Daarnaast dien erop te worden gewezen dat uit de informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 4 maart 2022, toegevoegd aan het administratief dossier), blijkt dat, zoals elders in Europa, heel wat Roma in Moldavië zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan t.a.v. de Roma (ook de algemene precaire economische toestand in Moldavië, culturele tradities waardoor Roma-kinderen in het algemeen en meisjes in het bijzonder niet naar school worden gestuurd of al vroeg van school worden gehaald, wantrouwen vanuit de Roma-bevolking ten aanzien van niet-Roma medeburgers, wantrouwen t.a.v. de overheid, enz. spelen een rol).

De Moldavische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, waaronder Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op

discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is in Moldavië het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden aanwezig en worden de rechten van de minderheden ook gerespecteerd. De mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa schrijft in een rapport van maart 2020 dat de Moldavische autoriteiten, met ondersteuning vanuit internationale organisaties, de voorbije jaren inspanningen hebben geleverd om de inclusie van Roma in de maatschappij te verbeteren. Dat deden zij aan de hand van nationale actieplannen. Het eerste actieplan voor de periode 2011-2015 beoogde de introductie van bemiddelaars van de Roma-gemeenschap (community mediators). Het tweede actieplan voor de periode 2016-2020 legde de focus op onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, sociale bescherming, cultuur, gemeenschapsontwikkeling en deelname aan de besluitvorming. Het derde actieplan voor de periode 2021-2024 is onder andere gericht op de bestrijding van discriminatie met behulp van de Equality Council en de Audiovisual Council (die reageert op haatspraak in de media). De Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) voert een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. Ofschoon meer aandacht dient uit te gaan naar de concrete implementatie van dergelijke strategieën, werd dankzij diverse initiatieven toch reeds vooruitgang geboekt. Zo noteerde de Internationaal Labour Organization in een rapport van 2018 dat de aanstelling van een Roma als raadgever sociale kwesties voor de eerste minister in 2012 een positief signaal was. Recent stelde de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa een verbetering vast wat betreft de toegang tot onderwijs voor Roma-kinderen, wat grotendeels te danken is aan het werk van de Roma-bemiddelaars en civil society. Er dient benadrukt te worden dat de integratie van Roma onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt en de verbetering van hun levensomstandigheden niet van de ene op de andere dag gerealiseerd kunnen worden, doch een werk van lange adem betreffen. Er kan in dit verband evenwel niet voorbijgegaan worden aan het feit dat hiertoe de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen werden ondernomen.

Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging dienen te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden moeten het ontzeggen van rechten en de discriminatie van die aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Moldavië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden.

Bovendien kan geenszins zonder meer afgeleid worden dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden. Naast een klacht bij de politie, bestaat de mogelijkheid om andere kanalen aan te spreken om eventuele gevallen van discriminatie aan te kaarten. Zo kan de Moldavische ombudsman aanvragen van individuen met betrekking tot schendingen van mensenrechten en vrijheden onderzoeken en is het mogelijk om via de website van de Equality Council een klacht in te dienen over discriminatie. Voorts zijn er verschillende Roma-organisaties actief in Moldavië. Enkele van deze organisaties hebben zich verenigd onder de Voice of Roma Coalition of Coalita Vocea Romilor. Deze organisaties monitoren de implementatie van de verschillende actieplannen en streven ernaar om de situatie voor Roma te verbeteren en komen op voor hun rechten. U verklaarde dat de Roma in Moldavië worden gediscrimineerd. In dit verband dient herhaald te worden dat een vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade steeds in concreto dienen te worden aangetoond. Het volstaat in deze niet zich te beperken tot een loutere verwijzing naar een algemene situatie of algemene informatie. U brengt met uw algemene beschouwingen geen concrete, op uw persoon betrokken elementen of feiten aan waaruit zou kunnen blijken dat u in Moldavië persoonlijk een bijzonder risico op systematische discriminatie loopt, dermate dat er sprake is van de aantasting van een mensenrecht, of van een daad van vervolging, of van een reëel risico op het lijden van ernstige schade.

U verklaarde dat de Roma in Moldavië worden gediscrimineerd (CGVS, p.6). In dit verband dient herhaald te worden dat een vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade steeds in concreto dienen te worden aangetoond. Het volstaat in deze niet zich te beperken tot een loutere verwijzing naar een algemene situatie of algemene informatie. U brengt met uw algemene beschouwingen geen concrete, op uw persoon betrokken elementen of feiten aan waaruit zou kunnen blijken dat u in Moldavië persoonlijk een bijzonder risico op systematische discriminatie loopt, dermate dat er sprake is van de aantasting van een mensenrecht, of van een daad van vervolging, of van een reëel risico op het lijden van ernstige schade.

Verder verklaart u te vrezen dat uw ex-man uw dochter zou komen afnemen in Moldavië. Hierbij dient vooreerst echter te worden opgemerkt dat de bedreigingen van uw ex-man een blote bewering zijn langs uwer zijde, die u op geen enkele manier staft. Zelfs indien hieraan geloof zou worden gehecht, tonen deze bedreigingen een gebrek aan ernst. Uw ex-man zou u immers nooit persoonlijk hebben bedreigd, maar enkel via zijn familie (CGVS, p.7).

Bovendien toont u niet aan dat u bij terugkeer naar Moldavië niet op de bescherming van de Moldavische autoriteiten zou kunnen rekenen. Uit de informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt (zie de COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 4 maart 2022, toegevoegd aan het administratief dossier), blijkt dat hoewel anti-Roma gevoelens, stereotypering, racisme en haatspraak ten aanzien van Roma voorkomen in Moldavië, er geen sprake is van systematische gewelddaden ten aanzien van Roma. In dit verband dient te worden aangestipt dat er sprake kan zijn van een bepaalde mate van onderraportering van incidenten. Ook blijkt dat zaken die gemeld worden bij de bevoegde autoriteiten niet steeds de nodige opvolging kennen waardoor daders ongestraft blijven. Daartegenover staat dat Roma vaak niet op de hoogte zijn van de juridische mogelijkheden die er zijn om bescherming te krijgen of om hun rechten af te dwingen.

Echter dient erop gewezen te worden dat dergelijke informatie op zich niet volstaat om aan te tonen dat u persoonlijk in uw land van herkomst hoegenaamd geen afdoende bescherming zou kunnen krijgen. Het volstaat immers niet om op algemene wijze te verwijzen naar dergelijke informatie; een vrees voor vervolging of een risico op ernstige schade dient steeds in concreto te worden aangetoond. In dit verband wijst het Commissariaat-generaal er op dat internationale bescherming slechts kan worden verleend indien blijkt dat de verzoeker om internationale bescherming geen enkele aanspraak kan maken op nationale bescherming. Van een verzoeker om internationale bescherming mag worden verwacht dat hij of zij eerst alle realistische mogelijkheden uitput om bescherming te verkrijgen in eigen land.

U verklaart dat Roma anders behandeld worden als ze naar politie gaan, het is niet gratis en het duurt lang (CGVS, p.8). Uit voornoemde informatie blijkt nochtans dat er in geval van discriminatie of gewelddaden een klacht kan worden ingediend bij de politie. Uit een onderzoek van het EEF uit 2018 blijkt dat Roma (en andere kwetsbare groepen) toch een bepaalde mate van vertrouwen hebben in de politie en vaker een beroep doen op de politie in vergelijking met andere groepen van de bevolking. Daarnaast bestaan er in Moldavië ook andere kanalen, die bijstand kunnen bieden voor Roma die een beroep willen doen op de bescherming van de autoriteiten, zoals de Community Mediators binnen de Roma-gemeenschap, de Ombudsman of de Equality Council. Voorts voert de Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting.

Wanneer er u wordt gevraagd naar de concrete redenen waarom u denkt dat de politie u niet zou beschermen, verklaart u dat toen u veertien jaar was, uw vader uw ex-man wou laten opsporen omdat hij u verlaten had. Het feit dat de politie hem toen niet gearresteerd heeft (CGVS, p.8), is echter geen voldoende reden om aan te nemen dat u geen beroep zou kunnen doen op de Moldavische autoriteiten mocht u in de toekomst problemen hebben met uw ex-man.

Ten slotte haalt u nog aan dat u niet terug kan naar Moldavië omdat u geen eigen huis heeft (CGVS, p.8). U verklaarde eerder echter dat u tijdens uw vorige verblijven in Moldavië, verbleef in het huis van uw familie (CGVS, p.3-4). Wanneer u hierop wordt gewezen, verklaart u dat het klopt, maar dat het niet groot genoeg is en u daar niet de baas bent (CGVS, p.8). Deze redenen zijn echter vreemd zowel aan de vluchtelingenstatus als de subsidiaire beschermingsstatus.

De door u neergelegde documenten slagen er niet in bovenstaande beoordeling te wijzigen. Uw paspoort en dat van uw dochter B. C. (...) attesteert jullie identiteit en herkomst, die in deze beslissing niet in twijfel worden getrokken.

Volledigheidshalve kan nog worden opgemerkt dat ook in hoofde van uw zoon B. C. (...) een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus werd genomen.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet."

2. Over de gegrondheid van het beroep

2.1. Het verzoekschrift

In een enig middel voert verzoekster de schending aan van de artikelen 48/3, 48/4 en 48/5 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: Vreemdelingenwet), van het zorgvuldigheidsbeginsel en van de materiële motiveringsplicht.

Verzoekster hekelt dat de bestreden beslissing niet ingaat op de situatie in haar regio van herkomst en evenmin rekening houdt met de algemene geopolitieke situatie en onrust in haar land van herkomst en licht dit nader toe.

2.2. Stukken

2.2.1. Aan het verzoekschrift worden geen nieuwe stavingstukken gevoegd.

2.2.2. Op 14 augustus 2024 legt verwerende partij overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid, van de Vreemdelingenwet bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) een aanvullende nota neer waarin (onder meer) wordt gerefereerd aan de COI Focus “*Moldavië. Algemene situatie*” van 22 februari 2024.

2.3. Beoordeling

2.3.1. Ontvankelijkheid van het middel

Luidens artikel 39/69, § 1, tweede lid, 4°, van de Vreemdelingenwet moet het verzoekschrift op straffe van nietigheid “*een uiteenzetting van de feiten en middelen bevatten die ter ondersteuning van het beroep worden ingeroepen*”. Onder “*middel*” wordt begrepen een voldoende duidelijke omschrijving van de door de bestreden beslissing overtreden rechtsregel of rechtsprincipe en van de wijze waarop die rechtsregel of dat rechtsprincipe door de bestreden beslissing wordt geschonden (RvS 22 januari 2010, nr. 199.798). Te dezen voert verzoekster de schending aan van artikel 48/5 van de Vreemdelingenwet, doch geeft zij niet de minste toelichting over de wijze waarop zij dit artikel geschonden acht.

Het enig middel is, wat dit betreft, niet-ontvankelijk.

2.3.2. Beoordeling in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4, § 2, a) en b), van de Vreemdelingenwet

In kader van haar huidig (tweede) verzoek om internationale bescherming verklaart verzoekster dat zij niet kan terugkeren naar Moldavië omdat zij vreest dat haar ex-man haar dochter C. zou afnemen, omdat er geen werk is en het moeilijk is voor Roma om er werk te vinden, omdat Roma er worden gediscrimineerd, omdat zij er geen eigen woning heeft en omdat het leven er erg duur is.

Blijkens de bestreden beslissing wordt verzoekster de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus geweigerd omdat zij geen vrees voor vervolging aannemelijk heeft gemaakt en zij evenmin aannemelijk heeft gemaakt dat zij een reëel risico op ernstige schade loopt. Dit wordt in deze beslissing als volgt toegelicht:

“In zoverre u aanhaalt dat alles in het algemeen heel duur is in Moldavië (CGVS, p.6), dient te worden opgemerkt dat dit een economische reden is, die vreemd is zowel aan de vluchtelingenstatus als de subsidiaire beschermingsstatus.

U haalt daarnaast ook aan dat het er geen werk is in Moldavië en dat het moeilijk is voor Roma om werk te vinden. Wanneer er echter wordt doorgevraagd op uw zoektocht naar werk in Moldavië, verklaart u dat u enkel tijdens uw laatste verblijf van twee maanden in Moldavië werk heeft proberen zoeken. Bij eerdere verblijven in Moldavië kon u niet werken omdat u voor uw dochter moest zorgen. U vroeg soms rond in het dorp of er werk was, waardoor u heel soms als poetsvrouw kon werken (CGVS, p.7). Bijgevolg toont u met uw verklaringen niet aan dat u op een doorgedreven en langdurige manier op zoek was naar werk in Moldavië en hier de toegang toe ontzegd was. Bovendien slaagt u er ook niet in aan te tonen dat u niet aan werk kon geraken omwille van het feit dat u Roma bent. U verklaart immers zelf dat men vraagt naar gevolgde studies en opleiding en u dit niet heeft (CGVS, p.6-7). Het feit dat u niet aan werk geraakt, wijt u bijgevolg zelf aan uw gebrek aan scholing.

Daarnaast dien erop te worden gewezen dat uit de informatie beschikbaar op het Commissariaat-generaal (zie de COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 4 maart 2022, toegevoegd aan het administratief dossier), blijkt dat, zoals elders in Europa, heel wat Roma in Moldavië zich in een moeilijke socio-economische situatie bevinden en op meerdere vlakken discriminatie kunnen ondervinden. Deze situatie is evenwel het gevolg van een samenloop van diverse factoren en kan niet worden herleid tot één

enkel gegeven of de loutere etnische origine en vooroordelen die bestaan t.a.v. de Roma (ook de algemene precaire economische toestand in Moldavië, culturele tradities waardoor Roma-kinderen in het algemeen en meisjes in het bijzonder niet naar school worden gestuurd of al vroeg van school worden gehaald, wantrouwen vanuit de Roma-bevolking ten aanzien van niet-Roma medeburgers, wantrouwen t.a.v. de overheid, enz. spelen een rol).

De Moldavische overheid laat zich evenwel niet in met een actief repressiebeleid ten aanzien van minderheden, waaronder Roma, en haar beleid is gericht op de integratie van minderheden en niet op discriminatie of vervolging. Algemeen genomen is in Moldavië het kader voor de bescherming van de rechten van minderheden aanwezig en worden de rechten van de minderheden ook gerespecteerd. De mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa schrijft in een rapport van maart 2020 dat de Moldavische autoriteiten, met ondersteuning vanuit internationale organisaties, de voorbije jaren inspanningen hebben geleverd om de inclusie van Roma in de maatschappij te verbeteren. Dat deden zij aan de hand van nationale actieplannen. Het eerste actieplan voor de periode 2011-2015 beoogde de introductie van bemiddelaars van de Roma-gemeenschap (community mediators). Het tweede actieplan voor de periode 2016-2020 legde de focus op onderwijs, tewerkstelling, huisvesting, sociale bescherming, cultuur, gemeenschapsontwikkeling en deelname aan de besluitvorming. Het derde actieplan voor de periode 2021-2024 is onder andere gericht op de bestrijding van discriminatie met behulp van de Equality Council en de Audiovisual Council (die reageert op haatspraak in de media). De Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) voert een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting. Ofschoon meer aandacht dient uit te gaan naar de concrete implementatie van dergelijke strategieën, werd dankzij diverse initiatieven toch reeds vooruitgang geboekt. Zo noteerde de Internationaal Labour Organization in een rapport van 2018 dat de aanstelling van een Roma als raadgever sociale kwesties voor de eerste minister in 2012 een positief signaal was. Recent stelde de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa een verbetering vast wat betreft de toegang tot onderwijs voor Roma-kinderen, wat grotendeels te danken is aan het werk van de Roma-bemiddelaars en civil society. Er dient benadrukt te worden dat de integratie van Roma onder meer in het onderwijs en op de arbeidsmarkt en de verbetering van hun levensomstandigheden niet van de ene op de andere dag gerealiseerd kunnen worden, doch een werk van lange adem betreffen. Er kan in dit verband evenwel niet voorbijgegaan worden aan het feit dat hiertoe de afgelopen jaren in Moldavië diverse stappen werden ondernomen.

Er kan hieruit geconcludeerd worden dat mogelijke gevallen van discriminatie binnen de Moldavische context in het algemeen niet beschouwd kunnen worden als een vervolging in de zin van de Conventie van Genève. Om te oordelen of discriminatoire maatregelen op zich een vervolging in de zin van de Conventie betekenen, dienen immers alle omstandigheden in overweging dienen te worden genomen. Het ontzeggen van bepaalde rechten en een discriminerende bejegening houden op zich geen vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin in. Om tot de erkenning van de status van vluchteling te leiden moeten het ontzeggen van rechten en de discriminatie van die aard zijn dat zij aanleiding geven tot een toestand die gelijkgeschakeld kan worden met een vrees in vluchtelingenrechtelijke zin. Zulks houdt in dat de gevreesde problemen dermate systematisch en ingrijpend zijn dat fundamentele mensenrechten worden aangetast waardoor het leven in het land van herkomst ondraaglijk wordt. Eventuele problemen van discriminatie in Moldavië hebben echter niet die aard, intensiteit en draagwijdte om als vervolging te worden beschouwd, tenzij eventueel in bijzondere, zeer uitzonderlijke omstandigheden.

Bovendien kan geenszins zonder meer afgeleid worden dat de Moldavische autoriteiten niet bij machte of onwillig zijn om in deze problematiek op te treden en bescherming te bieden. Naast een klacht bij de politie, bestaat de mogelijkheid om andere kanalen aan te spreken om eventuele gevallen van discriminatie aan te kaarten. Zo kan de Moldavische ombudsman aanvragen van individuen met betrekking tot schendingen van mensenrechten en vrijheden onderzoeken en is het mogelijk om via de website van de Equality Council een klacht in te dienen over discriminatie. Voorts zijn er verschillende Roma-organisaties actief in Moldavië. Enkele van deze organisaties hebben zich verenigd onder de Voice of Roma Coalition of Coalita Vocea Romilor. Deze organisaties monitoren de implementatie van de verschillende actieplannen en streven ernaar om de situatie voor Roma te verbeteren en komen op voor hun rechten. U verklaarde dat de Roma in Moldavië worden gediscrimineerd. In dit verband dient herhaald te worden dat een vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade steeds in concreto dienen te worden aangetoond. Het volstaat in deze niet zich te beperken tot een loutere verwijzing naar een algemene situatie of algemene informatie. U brengt met uw algemene beschouwingen geen concrete, op uw persoon betrokken elementen of feiten aan waaruit zou kunnen blijken dat u in Moldavië persoonlijk een bijzonder risico op systematische discriminatie loopt, dermate dat er sprake is van de aantasting van een mensenrecht, of van een daad van vervolging, of van een reëel risico op het lijden van ernstige schade.

U verklaarde dat de Roma in Moldavië worden gediscrimineerd (CGVS, p.6). In dit verband dient herhaald te worden dat een vrees voor vervolging of een reëel risico op het lijden van ernstige schade steeds in concreto dienen te worden aangetoond. Het volstaat in deze niet zich te beperken tot een loutere verwijzing naar een algemene situatie of algemene informatie. U brengt met uw algemene beschouwingen geen concrete, op uw

persoon betrokken elementen of feiten aan waaruit zou kunnen blijken dat u in Moldavië persoonlijk een bijzonder risico op systematische discriminatie loopt, dermate dat er sprake is van de aantasting van een mensenrecht, of van een daad van vervolging, of van een reëel risico op het lijden van ernstige schade.

Verder verklaart u te vrezen dat uw ex-man uw dochter zou komen afnemen in Moldavië. Hierbij dient vooreerst echter te worden opgemerkt dat de bedreigingen van uw ex-man een blote bewering zijn langs uwer zijde, die u op geen enkele manier staft. Zelfs indien hieraan geloof zou worden gehecht, tonen deze bedreigingen een gebrek aan ernst. Uw ex-man zou u immers nooit persoonlijk hebben bedreigd, maar enkel via zijn familie (CGVS, p.7).

Bovendien toont u niet aan dat u bij terugkeer naar Moldavië niet op de bescherming van de Moldavische autoriteiten zou kunnen rekenen. Uit de informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt (zie de COI Focus. Moldavië. De Roma-minderheid van 4 maart 2022, toegevoegd aan het administratief dossier), blijkt dat hoewel anti-Roma gevoelens, stereotypering, racisme en haatspraak ten aanzien van Roma voorkomen in Moldavië, er geen sprake is van systematische gewelddaden ten aanzien van Roma. In dit verband dient te worden aangestipt dat er sprake kan zijn van een bepaalde mate van onderraportering van incidenten. Ook blijkt dat zaken die gemeld worden bij de bevoegde autoriteiten niet steeds de nodige opvolging kennen waardoor daders ongestraft blijven. Daartegenover staat dat Roma vaak niet op de hoogte zijn van de juridische mogelijkheden die er zijn om bescherming te krijgen of om hun rechten af te dwingen.

Echter dient erop gewezen te worden dat dergelijke informatie op zich niet volstaat om aan te tonen dat u persoonlijk in uw land van herkomst hoegenaamd geen afdoende bescherming zou kunnen krijgen. Het volstaat immers niet om op algemene wijze te verwijzen naar dergelijke informatie; een vrees voor vervolging of een risico op ernstige schade dient steeds in concreto te worden aangetoond. In dit verband wijst het Commissariaat-generaal er op dat internationale bescherming slechts kan worden verleend indien blijkt dat de verzoeker om internationale bescherming geen enkele aanspraak kan maken op nationale bescherming. Van een verzoeker om internationale bescherming mag worden verwacht dat hij of zij eerst alle realistische mogelijkheden uitput om bescherming te verkrijgen in eigen land.

U verklaart dat Roma anders behandeld worden als ze naar politie gaan, het is niet gratis en het duurt lang (CGVS, p.8). Uit voornoemde informatie blijkt nochtans dat er in geval van discriminatie of gewelddaden een klacht kan worden ingediend bij de politie. Uit een onderzoek van het EEF uit 2018 blijkt dat Roma (en andere kwetsbare groepen) toch een bepaalde mate van vertrouwen hebben in de politie en vaker een beroep doen op de politie in vergelijking met andere groepen van de bevolking. Daarnaast bestaan er in Moldavië ook andere kanalen, die bijstand kunnen bieden voor Roma die een beroep willen doen op de bescherming van de autoriteiten, zoals de Community Mediators binnen de Roma-gemeenschap, de Ombudsman of de Equality Council. Voorts voert de Moldavische ngo Roma National Center (Centrul Național al Romilor, CNR) een project uit dat ondersteund wordt door de Raad van Europa om ervoor te proberen zorgen dat Roma (en andere etnische minderheden) die het slachtoffer zijn van discriminatie, haatspraak en haatmisdrijven een betere toegang krijgen tot het rechtswezen en kunnen rekenen op gratis rechtsbijstand, advies en geschillenbeslechting.

Wanneer er u wordt gevraagd naar de concrete redenen waarom u denkt dat de politie u niet zou beschermen, verklaart u dat toen u veertien jaar was, uw vader uw ex-man wou laten opsporen omdat hij u verlaten had. Het feit dat de politie hem toen niet gearresteerd heeft (CGVS, p.8), is echter geen voldoende reden om aan te nemen dat u geen beroep zou kunnen doen op de Moldavische autoriteiten mocht u in de toekomst problemen hebben met uw ex-man.

Ten slotte haalt u nog aan dat u niet terug kan naar Moldavië omdat u geen eigen huis heeft (CGVS, p.8). U verklaarde eerder echter dat u tijdens uw vorige verblijven in Moldavië, verbleef in het huis van uw familie (CGVS, p.3-4). Wanneer u hierop wordt gewezen, verklaart u dat het klopt, maar dat het niet groot genoeg is en u daar niet de baas bent (CGVS, p.8). Deze redenen zijn echter vreemd zowel aan de vluchtelingenstatus als de subsidiaire beschermingsstatus.

De door u neergelegde documenten slagen er niet in bovenstaande beoordeling te wijzigen. Uw paspoort en dat van uw dochter B. C. (...) attesteert jullie identiteit en herkomst, die in deze beslissing niet in twijfel worden getrokken.

Volledigheidshalve kan nog worden opgemerkt dat ook in hoofde van uw zoon B. C. (...) een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus werd genomen."

Hieruit blijkt dat de adjunct-commissaris het verzoek om internationale bescherming van verzoekster op individuele wijze heeft onderzocht en omstandig en duidelijk de motieven heeft uiteengezet waarop hij zijn beslissing baseert. Verzoekster onderneemt in voorliggend verzoekschrift geen ernstige poging om deze motieven van de bestreden beslissing te weerleggen of te ontkrachten. Het komt nochtans aan verzoekster toe om deze motieven aan de hand van concrete elementen en argumenten in een ander daglicht te plaatsen.

Verzoekster stelt dat de oorlog in Oekraïne (en de weerslag ervan op Moldavië) in de bestreden beslissing wordt afgeschilderd als een zuiver economische reden die vreemd is aan het statuut van vluchteling of subsidiair beschermde, doch de Raad stelt vast dat zij in de loop van de administratieve procedure louter verklaard heeft dat alles erg duur is in Moldavië, zonder dit ook maar enigszins in verband te brengen met de

oorlog in Oekraïne (administratief dossier, stuk 4, map met 'Bijkomende informatie', notities van het persoonlijk onderhoud, p. 6, en stuk 7, map 'DVZ', 'verklaring volgend verzoek'). Bijgevolg heeft de adjunct-commissaris in de bestreden beslissing terecht opgemerkt dat het gegeven dat alles in het algemeen heel duur is in Moldavië, een economische reden is die vreemd is aan zowel de vluchtelingenstatus als de subsidiaire beschermingsstatus. Verzoekster toont bovendien niet aan dat zij op dit punt persoonlijk wordt gevisieerd. Zij betoogt dat haar financiële situatie een problematiek betreft die te wijten is aan de nieuwe geopolitieke situatie in haar regio van herkomst, dat de inflatie en stijgende gasprijzen in Moldavië elementen zijn die internationaal geseind staan als problematisch, zeker in combinatie met het aantal opgevangen Oekraïense vluchtelingen, "*met bijkomende druk op de faciliteiten tot gevolg*", dat Moldavië nog steeds van Rusland afhankelijk is voor de import van gas en dat Rusland gebruik maakt van energietoevoer als politiek wapen, doch er kan niet blijken dat zij in deze context persoonlijk wordt gevisieerd of dat zij behoort tot een groep van gevisieerde personen. Verzoekster toont niet aan dat zij bij terugkeer naar Moldavië zal terechtkomen in een situatie van extreme armoede waarbij zij niet zou kunnen voorzien in haar elementaire levensbehoeften als gevolg van een opzettelijk gedrag door een actor of actoren.

Verzoekster hekelt nog dat haar kwetsbare situatie wordt miskend waar er in de bestreden beslissing wordt gesteld dat zij niet in staat was om te staven dat er sprake is van een gegronde, concrete, actuele en persoonlijke vrees voor vervolging of een risico op ernstige schade. Volgens haar kan er immers moeilijk worden verwacht dat zij verwijst naar rapporten en beleidsinstrumenten om haar verzoek te staven en is het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: CGVS) mee verantwoordelijk voor de beoordeling van haar verzoek (in het licht van deze informatie). De Raad wijst er echter op dat verzoekster nergens in de bestreden beslissing wordt verweten dat zij haar verzoek niet heeft gestaafd met rapporten en beleidsinstrumenten. Van een verzoeker om internationale bescherming, die beweert te vrezen voor zijn leven en vrijheid en daarom de bescherming van de Belgische autoriteiten vraagt, mag wel worden verwacht dat deze alle elementen ter ondersteuning van zijn asielaanvraag op correcte wijze en zo accuraat mogelijk aanbrengt. Hij dient dit zo volledig en gedetailleerd mogelijk te doen en dit reeds van bij het eerste interview, daar op hem de verplichting rust om zijn volledige medewerking te verlenen aan de asielprocedure. *In casu* slaagt verzoekster er echter niet in om aannemelijk te maken dat zij een gegronde vrees voor vervolging heeft of dat zij een reëel risico op ernstige schade loopt.

Het betoog van verzoekster is niet dienstig om de pertinente motieven van de bestreden beslissing, die draagkrachtig zijn, steun vinden in het administratief dossier en betrekking hebben op de kern van haar vluchtrelaas, te weerleggen of te ontcrachten. Het geheel van deze motieven blijft dan ook onverminderd overeind en wordt door de Raad tot de zijne gemaakt en beschouwd als zijnde hier hernomen.

Bijgevolg besluit de Raad dat voor verzoekster geen gegronde vrees voor vervolging in de zin van artikel 1, A (2) van het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 en goedgekeurd bij wet van 26 juni 195 (hierna: Verdrag van Genève), en artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet in aanmerking kan worden genomen, noch een reëel risico op het lijden van ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, a) en b), van de Vreemdelingenwet.

2.3.3. Beoordeling in het licht van artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet

Wat betreft de subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet, stelt de Raad vast dat verzoekster, in tegenstelling tot wat zij voorhoudt in haar verzoekschrift, geen concrete elementen aanbrengt waaruit kan blijken dat er heden in Moldavië een situatie heerst van willekeurig geweld als gevolg van een internationaal of binnenlands gewapend conflict die een ernstige bedreiging van haar leven of persoon impliceert, zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet. Evenmin beschikt de Raad over algemeen bekende informatie waaruit dit blijkt.

In zoverre verzoekster nog hekelt dat de adjunct-commissaris in de bestreden beslissing niet ingaat op de algemene (geopolitieke) situatie en onrust in haar regio van herkomst, stelt de Raad vast dat zij dit in de loop van de administratieve procedure op geen enkel moment ter sprake heeft gebracht als reden waarom zij niet naar haar land van herkomst zou kunnen terugkeren, hoewel zij daartoe nochtans verschillende kansen had gekregen. De Raad wijst er op dat verzoekster zelf verantwoordelijk is voor de verklaringen die zij al dan niet aflegt en dat het niet aan de *protection officer* van het CGVS is om het gehoor te sturen. Bovendien kon verzoekster hierover in haar verzoekschrift bijkomende verklaringen afleggen of informatie toevoegen en via een aanvullende nota, ten laatste ter terechtzitting, nieuwe elementen voorleggen inzake de algemene (geopolitieke) situatie en onrust in haar regio van herkomst. Zoals blijkt uit wat hieraan voorafgaat, heeft verzoekster gebruik gemaakt van deze mogelijkheid, doch slaagt zij er niet in aan te tonen dat er heden in Moldavië een situatie heerst van willekeurig geweld als gevolg van een internationaal of binnenlands gewapend conflict die een ernstige bedreiging van haar leven of persoon impliceert, zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, c), van de Vreemdelingenwet.

2.3.4. Bijkomend – en ten overvloede – kan worden opgemerkt dat Moldavië sinds 27 mei 2024 op de lijst van veilige landen van herkomst staat. Bij het ten tijde van de bestreden beslissing geldende koninklijk besluit van 14 januari 2022 werd Moldavië niet aangewezen als veilig land van herkomst. In het koninklijk besluit van 12 mei 2024 tot uitvoering van artikel 57/6/1, § 3, vierde lid, van de Vreemdelingenwet, houdende de vastlegging van de lijst van veilige landen van herkomst, gepubliceerd op 27 mei 2024 in het Belgisch Staatsblad, werd Moldavië echter wel opgenomen in de lijst van veilige landen.

Een land van herkomst wordt overeenkomstig het bepaalde in artikel 57/6/1, § 3, van de Vreemdelingenwet als veilig beschouwd wanneer op basis van de rechtstoestand, de toepassing van de rechtsvoorschriften in een democratisch stelsel en de algemene politieke omstandigheden kan worden aangetoond dat er algemeen gezien en op duurzame wijze geen sprake is van vervolging in de zin van het Verdrag van Genève, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, of dat er geen zwaarwegende gronden zijn om aan te nemen dat de verzoeker een reëel risico loopt op het lijden van ernstige schade, zoals bepaald in artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet. Hierbij dient onder meer rekening te worden gehouden met de mate waarin bescherming geboden wordt tegen vervolging of mishandeling door middel van:

- a) de wetten en voorschriften van het land en de wijze waarop deze in de praktijk worden toegepast;
- b) de naleving van de rechten en vrijheden neergelegd in het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten of het Verdrag tegen foltering, in het bijzonder de rechten waarop geen afwijkingen uit hoofde van artikel 15, § 2, van voornoemd Europees Verdrag zijn toegestaan;
- c) de naleving van het non-refoulement beginsel;
- d) het beschikbaar zijn van een systeem van daadwerkelijke rechtsmiddelen tegen schending van voornoemde rechten en vrijheden.

Hieruit vloeit het vermoeden voort dat in hoofde van onderdanen afkomstig uit een veilig land, zoals *in casu* verzoekster uit Moldavië, in beginsel geen vrees voor vervolging in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet en geen reëel risico op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet bestaat. Het komt verzoekster toe om duidelijk aan te tonen dat in haar specifieke situatie haar land van herkomst niet als veilig kan worden beschouwd. Zoals hierboven reeds uiteengezet werd, is verzoekster hierin niet geslaagd.

2.3.5. Ingevolge bovenstaande vaststellingen kan verzoekster niet als vluchteling worden erkend in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet. Zij toont evenmin aan dat zij in aanmerking komt voor de toepassing van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet met betrekking tot de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus.

2.3.6. Omtrent de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de adjunct-commissaris oplegt zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te stelen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoekster op het CGVS uitvoerig werd gehoord. Tijdens een persoonlijk onderhoud kreeg zij de mogelijkheid haar vluchtmotieven uiteen te zetten en haar argumenten kracht bij te zetten, kon zij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft zij zich laten bijstaan door haar advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Russisch machtig is. De Raad stelt verder vast dat de adjunct-commissaris zich voor het nemen van de bestreden beslissing heeft gesteund op alle gegevens van het administratief dossier, op algemeen bekende gegevens over het voorgehouden land van herkomst van verzoekster en op alle dienstige stukken. Het betoog dat de adjunct-commissaris niet zorgvuldig tewerk is gegaan kan bijgevolg niet worden bijgetreden.

2.3.7. Uit het voorgaande blijkt dat verzoekster niet aannemelijk maakt dat de adjunct-commissaris op basis van een niet correcte feitenvinding of op kennelijk onredelijke wijze tot de bestreden beslissing is gekomen. De schending van de materiële motiveringsplicht, in het licht van de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, kan niet worden aangenomen.

2.3.8. Waar verzoekster ondergeschikt vraagt om de bestreden beslissing nietig te verklaren, wijst de Raad erop dat hij slechts de bevoegdheid heeft om de beslissing van de adjunct-commissaris tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus te vernietigen om redenen vermeld in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2°, van de Vreemdelingenwet. Zoals blijkt uit wat voorafgaat, toont verzoekster echter niet aan dat er een substantiële onregelmatigheid kleeft aan de bestreden beslissing die door de Raad niet kan worden hersteld, noch toont zij aan dat er essentiële elementen ontbreken die inhouden dat de Raad niet kan komen tot een bevestiging of een hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen hiertoe te moeten bevelen. Het verzoek tot vernietiging kan bijgevolg niet worden ingewilligd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partij wordt niet erkend als vluchteling.

Artikel 2

De subsidiaire beschermingsstatus wordt de verzoekende partij geweigerd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negenentwintig augustus tweeduizend vierentwintig door:

D. DE BRUYN,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

I. VERLOOY,

toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

I. VERLOOY

D. DE BRUYN